

Griper inn etter journalhendelse

2006-01-27 På anmodning begrenset Stavanger Universitetssjukehus tilgangen til pasientens journal, men advarte mot dårligere service. Helsetilsynet i Rogaland ber nå om en redegjørelse for håndteringen av elektronisk pasientjournal. Datatilsynet er i gang med tilsyn.

Foranledningen er at en pasient i Rogaland forlangte at blant andre en sekretær hun omgås med privat, og som er ansatt ved Stavanger Universitetssjukehus, ikke får tilgang til hennes journal. Sykehuset stengte journalen for mange, men advarer pasienten med at hun må være forberedt på dårligere service. Pasientens journal er nå sperret for alle andre brukere enn hovedbehandleren, overlegen på posten hun tilhører og lege ved akuttposten.

Opphav:

Dagens Medisin 02/06

Fare for feilbehandling?

Samtidig som journalen ble sperret, utarbeidet sykehuset et notat som ble sendt til sjeflegen. I notatet går det i klartekst frem at sykehuset nå vanskelig vil kunne oppfylle sin journalføringsplikt overfor pasienten, og at faren for feilbehandling vil til en viss grad øke. Notatet sier også at det vil bli vanskelig å registrere planlagte timer til poliklinisk behandling. Det står også at det blir vanskeligere å gjøre opp konsultasjonene økonomisk fordi sekretæren ikke fikk innsyn. Dessuten presiseres det at pasienten må være forberedt på dårligere service når sykehuset forhindres i å bruke sitt pasientadministrative system på vanlig måte. Notatet er lagt frem for pasienten og for fylkeslegen.

Helsetilsynet reagerer

Dette har fått Helsetilsynet i Rogaland til å reagere. Tilsynet er ikke bekymret for om pasientens ønske om begrensninger er innfridd, men synes det er uklart hvordan dette fungerer i praksis, og om det er mulig å håndtere overfor andre pasienter som vil begrense innsyn i sin journal. Helsetilsynet har nå bedt sykehuset svare på hva slags vurderinger som er gjort i forhold til helsepersonelloven og om hvordan Stavanger Universitetssjukehus takler individuelle behov hvis andre pasienter motsetter seg at taushetsbelagte opplysninger gis ut. Terje Houeland, som var konstituert sjefslege da notatet ble sendt, sier til Dagens Medisin at sykehuset var nødt til å informere pasienten om at faren for feilbehandling kunne øke fordi pasienten begrenset journalinnsyn kun til tre leger.

Sykehusets ansvar

- Dersom hun ble lagt inn akutt og ingen andre kan lese journalen, kan det være vanskelig å finne frem til nødvendig informasjon, sier Houeland. Han opplyser videre at sykehuset har bedt dataleverandøren, DIPS, om å etablere systemer med langt større fleksibilitet enn i dag. Assisterende helsedirektør Geir Sverre Braut kan ikke kommentere den konkrete saken, fordi den muligens ender på hans bord. Generelt mener Braut at det i utgangspunktet er sykehusets ansvar at kun dem som har tjenstlige behov, bør ha adgang til pasientens behov.

Går utover pasienten

I forrige utgave fortalte Dagens Medisin (01/2006) om Sykehuset Asker og Bærum. Der reagerte tillitsvalgt for psykiaterne, Elisabeth Mork, på at alle behandlere rundt en pasient har tilgang til pasientens fulle journal. Mork mener dette kan gå utover behandlingen, da pasienter som ikke ønsker at alle involverte skal kunne lese alt som står i journalen. Datatilsynet gjennomfører nå en rekke tilsyn nettopp med tanke på journalføring. Seniorrådgiver Sverre Engelschiøn i Datatilsynet sier at heller ikke de i utgangspunktet kan overprøve vurderingen av hva den enkelte ansatte må ha tilgang på for å utføre sine oppgaver forsvarlig, men de kan se om vurderingen er foretatt og om den er innenfor rimelige rammer. Denne balansegangen er vanskelig.

- Hvem skal gjøre dette da?

- Helsemyndigheten må gjøre det.

Snudd på hodet

Vedrørende saken fra Rogaland sier Engelschiøn at systemet for å få journalen sperret, er snudd litt på hodet. - Utgangspunktet i dag er at man sperrer for alle, for deretter å åpne for enkeltpersoner. Det bør imidlertid også være mulig å sperre mot navngitte enkeltpersoner. Dette kommer vi til å se på nærmere utover. Vi har vært aktive på dette lenge, og ser at sykehusene blir flinkere og flinkere. Men sykehusene er avhengig av at leverandørene av datasystemet leverer varer som er slik at de kan ivaretas av regelverket, sier han.

- Grunnleggende med tillit og fortrolighet

President Torunn Janbu i Legeforeningen sier det er grunnleggende for tillitsforholdet mellom pasienten og legen at pasienten kan ha tillit til at legen har taushetsplikt - og at informasjon som gis legen i fortrolighet, ikke spres til uvedkommende.

- Jeg kjenner ikke denne saken utover det som er gjengitt her. Men det er trist når en pasient opplever denne typen negative tilbakemeldinger fra sykehuset som behandler henne. Opplysninger i pasientjournalen skal bare gjøres tilgjengelig for dem som har behov for opplysningene. Journalen skal ikke være tilgjengelig for alle som jobber på en avdeling - eller i et sykehus eller i et foretak. Vi forventer at eierne av tjenestene tar ansvar for å lage systemer som hindrer fri tilgang for enhver til all pasientinformasjon, sier Torunn Janbu.

Tine Dommerud

Dagens Medisin

Postboks 6970 St. Olavs Plass
0130 OSLO

redaksjonen@dagensmedisin.no

Telefon: 934 30 200

[Kontaktinformasjon](#)

© Dagens Medisin

Alt innhold på www.dagensmedisin.no er opphavsrettslig beskyttet.

Ansvarlig redaktør/administrerende direktør: [Lottelise](#)

[Følge](#)